

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **A. S.**
bytem v ČR H. 1000, P.
proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, IČ 00007064**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2020, č. j. MV-5892-4/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce – státní příslušník Arménie žijící v České republice (dále jen „ČR“) brojí proti shora označenému rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra č.j. OAM-5361-17/DP-2019, ze dne 4. 11. 2019. Tímto rozhodnutím Ministerstvo vnitra (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) zamítlo žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem podnikání dle ust. § 46 odst. 1 ve spojení s ust. § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“).

Podstata věci a obsah správního spisu

2. Žalobce podal dne 13. 3. 2019 žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Po výzvě správního orgánu I. stupně doložil žalobce jako doklad o úhrnném měsíčním příjmu účastníka řízení faktury za období květen – srpen 2019 včetně stvrzenek od společnosti ARONIE s.r.o. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 4. 11. 2019, č. j. OAM-5361-17/DP-2019 žádost žalobce zamítl. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobce v řízení nepředložil doklad prokazující, že jeho úhrnný měsíční příjem odpovídá požadavkům ust. § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobce byl poučen o tom, že dokladem o příjmu z budoucího podnikání nejsou jednotlivé faktury či příjmové pokladní doklady za poskytnuté služby. Správní orgán dále shledal, že dopad jeho rozhodnutí o zamítnutí vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání do jeho soukromého života je přiměřený. Žalovaná napadeným rozhodnutím prvostupňově rozhodnutí potvrdila a odvolání žalobce zamítla. Žalovaná uvedla, že žalobce byl vyzván k odstranění vad žádosti a obsáhle poučen. Prvostupňový orgán postupoval správně, pokud zamítl žádost o povolení k dlouhodobému pobytu v situaci, kdy žalobce neprokázal příjem ve smyslu ust. § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

Obsah žaloby

3. Žalobce v žalobě uvedl, že postup správních orgánů byl příliš formální a nebyl veden snahou o zjištění skutkového stavu věci. Žalobce sice byl v průběhu správního řízení vyzván k odstranění vad žádosti a doložení dokladu prokazujícího jeho úhrnný měsíční příjem, avšak s touto výzvou se seznámil až v rámci seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí dne 23. 9. 2019. Jiné než doložené doklady nemohl správnímu orgánu dodat, neboť platební výměr za rok 2019 může finanční úřad vydat nejdříve k datu 1. 4. 2020. Žalobcem doložená kniha faktur a stvrzenky byly dostatečným dokladem pro zjištění jeho úhrnného měsíčního příjmu. Výzva k odstranění vad žádosti byla neurčitá a nesrozumitelná. Žalobce byl nesprávně poučen o tom, které listiny nejsou relevantním podkladem k posouzení úhrnného měsíčního příjmu. Ust. § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců neobsahuje taxativní výčet důkladů, které lze použít k prokázání úhrnného měsíčního příjmu. Nelze se tak spokojit s odůvodněním, že dokladem o příjmu není například přehledný souhrn faktur. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „*NSS*“) ze dne 10. 1. 2019, sp. zn. 5 Azs 154/2018. Přiznání bytového oprávnění je vázáno nikoli na předložení jediného konkrétního dokladu, ale na faktické prokázání dostatečnosti příjmů žadatele k zajištění pobytu. Dále žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2015, sp. zn. 10 Azs 245/2014, z něhož podle něj plyne, že požadavek pravidelnosti úhrnného měsíčního příjmu se v řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu uplatnit nemůže.

4. Dále byl podle žalobce nedostatečně zjištěn skutkový stav, pokud jde o dopad rozhodnutí do rodinné a soukromé sféry života žalobce. Správní orgány se totiž otázkou přiměřenosti rozhodnutí zabývaly jen povrchně a nezohlednily pevné sociální vazby žalobce v ČR. Vycházely v podstatě jen z toho, že žalobce v ČR nevlastní žádnou nemovitost. Správní orgány nezohlednily věk žalobce, jeho zdravotní stav, rodinné vztahy, ekonomické poměry a společenské a kulturní vazby k ČR i k zemi původu. Žalobce si k ČR vytvořil pevné pouto, má zde přátele, bydlení a práci. V zemi původu naopak žádné vazby nemá. Žalobce by v důsledku nuceného vycestování rovněž musel přerušit podnikatelskou činnost a vznikla by mu tak značná újma v podobě smluvních sankcí plynoucích z ujednaných závazků.

Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že ji považuje za nedůvodnou. Setrvala na vydaném rozhodnutí. Odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí v části III., kde se podrobně vyjádřila ke všem odvolacím námitkám, které korespondují s námitkami žalobními. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované ve smyslu § 75 odst. 1 s.ř.s.

8. Podle § 46 odst. 7 písm. b) část před prvním středníkem zákona o pobytu cizinců *„k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je cizinec povinen předložit doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob.“*

9. Podle části souvětí za druhým středníkem téhož ustanovení platí, že *„za příjem se považuje příjem započitatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije.“*

10. Podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“) *„se za započitatelné příjmy pro účely tohoto zákona považují příjmy ze samostatné činnosti uvedené v zákoně o daních z příjmů, a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, po odpočtu daně z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pokud nebyla pojistná zahrnuta do těchto výdajů; příjmy z podnikání jsou však u osoby, která je*

poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou podle zákona o daních z příjmů, předpokládané příjmy, a výdaji vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení jsou předpokládané výdaje, na jejichž základě byla stanovena daň paušální částkou.“

11. V rozsudku NSS ze dne 23. 7. 2016, č. j. 2 Azs 76/2015–24 je uvedeno, že „...lze bezesporu oprávněně požadovat, aby byl cizinec, jemuž byl udělen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, bez problémů schopen vyřizovat tyto záležitosti, stejně jako správní formality spojené se samotným podnikáním. Pokud tedy stěžovatel, o své vlastní vůli a s vědomím možných důsledků případné nečinnosti, zůstal v průběhu správního řízení (i přes výzvu správního orgánu I. stupně) zcela pasivní, nelze v následném zastavení řízení shledávat nepřiměřenost tohoto rozhodnutí. Na tomto závěru nemůže změnit nic ani to, že pasivita stěžovatele byla dána selháním jím zvoleného zmocněnce – bylo totiž věcí stěžovatele a v jeho moci, aby svého zmocněnce aspoň rámcově kontroloval a ujistil se, že vše potřebné ve věci prodloužení pobytu zmocněnec činí, jak má. Nadto by za daného stavu věci nebylo vůbec na místě požadovat po správním orgánu, aby z (vlastní) úřední činnosti vyhledával, popř. zkoumal, soukromé a rodinné vazby žalobce na území České republiky.“

12. Také je třeba konstatovat, že v daném případě žalobce se jednalo o správní řízení zahajované na návrh, které není ovládáno zásadou vyšetřovací a žalobce již ke zmíněné žádosti měl, respektive byl povinen doložit příslušné podklady, které by byly schopny prokázat, že jeho měsíční úhrnný příjem odpovídá požadavkům ust. § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V rozsudku NSS ze dne 12. 3. 2015, ve věci č.j. 9 Azs 12/2015-38 je uvedeno, že „je zejména v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady. Pokud tak stěžovatel neučinil, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti; správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici.“

13. V daném případě byl žalobce vyzván správním orgánem k předložení příslušných dokladů, tedy břemeno tvrzení a břemeno důkazní tížilo žalobce. Zároveň v daném případě správní orgán poučil žalobce (výzva doručena veřejnou vyhláškou) jako žadatele o vydání zmíněného správního rozhodnutí, jaké konkrétní podklady musí předložit, aby správní orgán jeho žádosti vyhověl. V této souvislosti je třeba poukázat i na závěr NSS, uvedený v rozsudku ze dne 23. 3. 2005, č.j. 4 Azs 450/2004-46, podle něhož „...nemůže jít poučovací povinnost správního orgánu tak daleko, že by účastník byl poučován i o tom, jaké skutečnosti má uvádět, aby jeho žádosti bylo vyhověno“. Poučovací povinnost ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, „není možno vnímat jako ničím neomezenou a absolutní povinnost poučovat jej o všem, vždy a za všech okolností“ (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 12. 2008, č.j. 9 Azs 64/2008-67).

14. V nyní projednávané věci je zřejmé, že správní orgán I. stupně ve výzvě ze dne 23. 4. 2019 řádně poučil žalobce o tom, které doklady jsou způsobilé prokázat naplnění zákonných podmínek (doklad prokazující úhrnný měsíční příjem) pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Správní orgán I. stupně nepožadoval po žalobci doložení tohoto příjmu výlučně platebním výměrem za rok 2019, kterým žalobce ostatně ani v době podání žádosti disponovat nemohl. Žalobce byl na s. 3 a 4 výzvy poučen o tom, jaké doklady lze k prokázání úhrnného měsíčního příjmu doložit v případě, kdy se jedná o příjmy z podnikání, jichž bylo dosaženo až v roce, kdy byla podána žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. V předmětné výzvě byl žalobce upozorněn na to, že

dokladem o příjmu plynoucího z podnikání nemohou být faktury či pokladní příjmové doklady za poskytnuté služby, neboť tyto neprokazují čistý měsíční příjem podnikatele.

15. Ve světle uvedeného nelze přisvědčit námitce žalobce o tom, že předmětná výzva k odstranění vad žádosti byla neurčitá a nesrozumitelná. Žadateli adresovaná výzva byla naopak velmi návodným promítnutím zákonem požadovaných náležitostí, které plynou z ust. § 46 odst. 7 zákona o pobytu cizinců. S tvrzeními žalobce lze toliko souhlasit v tom, že zmiňované ustanovení § 46 odst. 7 zákona o pobytu cizinců neuvádí konkrétní doklad, který je třeba k prokázání naplnění zákonných podmínek předložit. Je proto třeba toto ustanovení vyložit s odkazem na citovaný zákon o životním a existenčním minimu a též s odkazem k tomu, jakým způsobem má žadatel možnost vyžadované doklady získat. Ostatně stejným způsobem tak učinil správní orgán I. stupně v předmětné výzvě. Ze znění § 46 odst. 7 písm. b) citovaného zákona ve spojení s § 7 zákona o životním a existenčním minimu se jednoznačně podává, že v případě žalobce (žadatele), který vystupoval jako podnikatel – OSVČ, bude třeba doklady vyžadované správními orgány a zmíněné ve výzvě skutečně doložit.

16. Krajský soud se plně ztotožňuje se správními orgány v názoru, že žalobcem předložené faktury a pokladní doklady, respektive stvrzenky nejsou způsobilým dokladem k prokázání měsíčního úhrnného příjmu dle ust. § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Jak uvedl správní orgán I. stupně, tyto doklady totiž nikterak neprokazují čistý měsíční příjem žalobce. K tomu ještě krajský soud dodává, že faktury je třeba chápat především jako výzvy k plnění za dodané zboží nebo služby, jak ostatně vyplývá i z ust. § 1963 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Z jejich povahy a smyslu vyplývá, že tyto nemohou sami o sobě vypovědět ničeho o čistém měsíčním příjmu podnikatele za určité období.

17. Pokud žalobce v žalobě tvrdí, že přiznání pobytového oprávnění je vázáno na faktické prokázání dostatečnosti příjmů a v této souvislosti odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10. 1. 2019, č. j. 5 Azs 154/2018 – 29, pak krajský soud k tomu uvádí následující. Citovaný rozsudek NSS řešil případ, kdy správní orgán I. stupně zamítl žalobkyni žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání z důvodu nedoložení úhrnného měsíčního příjmu dle ust. § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stručně řečeno, v daném případě podle Krajského soudu v Plzni a následně i podle NSS správní orgány pochybily, když po žalobkyni k prokázání měsíčního úhrnného příjmu vyžadovaly platební výměr na daň z příjmů fyzických osob, ačkoliv žalobkyně správním orgánům dodala daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob za předchozí zdaňovací období. Jako stěžejní úvahu pak NSS v rozsudku uvedl, že „nelze učinit závěr, že žalobkyně neprokázala výši svých příjmů jen z toho důvodu, že tak činila předložením daňového přiznání (které správní orgán a priori vyloučil), a nikoli požadovaného platebního výměru.“ Krajský soud je stejného názoru, pokud jde o fakticitu prokázání dostatečnosti příjmů žadatelů k zajištění pobytu. Avšak to nic nemění na tom, že doklady předložené žadateli (žalobcem) musí být vůbec způsobilé úhrnný měsíční příjem prokázat. Nelze podle soudu chápat uvedený závěr NSS tak, že dokladem k takovému prokázání může být v podstatě cokoliv. Soud již výše uvedl, z jakých důvodů nelze faktury či pokladní doklady předložené žalobcem k žádosti považovat za prokázání úhrnného měsíčního příjmu. Řádně zdůvodněné odmítnutí těchto dokladů není ze strany správních orgánů výrazem nerespektování závěrů NSS. Na rozdíl od uvedeného případu totiž v nyní projednávané

věci nebyl po žalobci správním orgánem vyžadován výlučně platební výměr k dani z příjmů fyzických osob (kterým ostatně v době podání žádosti ani nemohl disponovat). Jak již uvedeno výše, žalobce byl ve výzvě poučen, jakými doklady lze úhrnný měsíční příjem prokázat.

18. Žalobce v žalobě dále namítal, že k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu není zapotřebí předložit doklad prokazující pravidelnost příjmů a odkázal přitom na rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 Azs 245/2014 – 41. Zde je však třeba uvést, že z rozhodnutí správního orgánu I. stupně nevyplývá, že by žádost žalobce byla zamítnuta z důvodu nedoložení pravidelnosti příjmu. Žádost žalobce byla zamítnuta z toho důvodu, že tento nedoložil žádný relevantní doklad prokazující úhrnný měsíční příjem. Tuto námitku tak musí soud rovněž odmítnout.

19. Ve druhém žalobním bodu pak žalobce namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, pokud jde o přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života. Správní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí shrnul, že žalobce je svobodný, bezdětný, na území ČR nemá žádné rodinné příslušníky a tedy rozhodnutí nebude mít dopad do rodinného života žalobce. Stejně tak podle správního orgánu nebude mít dopad ani do soukromého života žalobce, neboť vazby žalobce k zemi původu nebyly od roku 2008, kdy pobývá v ČR zpřetrhány. V ČR nevlastní žádnou nemovitost. Žalovaná v napadeném rozhodnutí přezkoumala závěr správního orgánu I. stupně i co do výše uvedené námítky, kterou žalobce namítal již v odvolání. Žalovaná námitku odmítla s odůvodněním, že žalobce v odvolání neuvedl důkazy k prokázání jeho tvrzení ohledně dopadu rozhodnutí do rodinné a soukromé sféry.

20. Krajský soud se s názorem správních orgánů ve vztahu k uvedené námitce ztotožňuje. Předně třeba zopakovat, že správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvedl fakta o osobě žalobce, která ho vedla k úvaze o přiměřenosti dopadu jeho rozhodnutí do rodinné a soukromé sféry. Žalobce k tomu v odvolání uvedl, že od roku 2008, kdy pobývá v ČR, dodržuje zákony, hradí daně, vykonává ekonomickou aktivitu, má uzavřené zdravotní pojištění. Jedinou vesměs konkrétní námitkou bylo to, že v důsledku neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bude žalobce nucen ukončit podnikatelskou aktivitu se všemi negativními důsledky (nedostání závazků vůči zákazníkům, nedodržení smluvních podmínek, hrazení penále za neodvedenou práci). Žalovaná však správně v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že tyto námitky žalobce nijak neprokázal, zůstal pouze v rovině tvrzení. S tím se soud zcela ztotožňuje. Není pravdou, že by správní orgán I. stupně vycházel pouze ze skutečnosti, že žalobce v České republice nevlastní žádnou nemovitost. Správní orgán se zabýval i vazbami žalobce k zemi původu a k České republice. Ostatně sám žalobce v žalobě nepopírá, že by vazby se zemí původu byly zpřetrhány. Pevné sociální vazby v České republice, jak žalobce tvrdí v žalobě a tvrdil i v odvolání, nijak blíže neprokázal. Podle svých slov kontakty v Arménii pouze dočasně přerušil a jezdí tam jen výjimečně. Ještě zbývá dodat, že zásah do rodinné sféry žalobce v žalobě ani netvrdil.

21. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Náklady řízení

22. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný. Žalované podle obsahu správního spisu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 16. září 2020

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu